

Van den Eijnden

Koster

Onder voorwaarden getrouwd of geregistreerd

Wat is ...

Wie gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap wil aangaan en niet wil dat vrijwel al zijn of haar bezittingen opgaan in een gemeenschappelijke boedel, kan dat voorkomen met huwelijkse- of met partnerschapsvoorwaarden. Huwelijkse- en partnerschapsvoorwaarden zijn van gelijke soort, in deze brochure spreken we voor de leesbaarheid over beide vormen als huwelijkse voorwaarden.

Wat zijn huwelijkse voorwaarden?

Met huwelijkse voorwaarden kunt u afwijken van de wettelijke regels en uw eigen, samen met uw partner overeengekomen regels vastleggen. U krijgt daarbij van de wetgever heel veel vrijheid. Behalve over de wederzijdse onderhoudsplicht, daar kunt u niet onderuit. Datzelfde geldt voor bepalingen over bescherming van het gezin. Zo blijft de toestemming van de ander verplicht als u uw echtelijke woning wilt verkopen, met hypotheek wilt belasten of als u een schenking wilt doen.

De belangrijkste afspraken die u in huwelijkse voorwaarden vastlegt hebben betrekking op het al dan niet delen van huidig of toekomstig inkomen, het financieel compenseren van zorg- en opvoedtaken, het beschermen van een onderneming, het al dan niet delen van ouderdoms- en nabestaandepensioen bij echtscheiding en de verzorging van de langstlevende partner.

Van uitsluiting tot verrekenbeding

U kunt met huwelijkse voorwaarden veel kanten op. Aan het ene uiterste van het spectrum heeft u de mogelijkheid van uitsluiting van elke gemeenschap van goederen. Aan de andere zijde kunt u kiezen voor een verrekenbeding waarin u regelt dat er bij overlijden van een van u of bij echtscheiding zal worden afgerekend alsof u in volledige gemeenschap van goederen getrouwd was.

Waarom nodig?

Inkomsten verdelen en bezit beschermen

Met huwelijkse voorwaarden kunt u afwijken van de wettelijke regels waarin het huwelijk wordt geregeld. U mag in principe regelen wat u wilt, u kunt alleen niet afwijken van wettelijke regels over gezinsbescherming, zoals de vereiste toestemming van echtgenoten voor het vestigen van een hypotheek op de echtelijke woning, verkopen van de woning of het doen van schenkingen. In huwelijkse voorwaarden legt u de verdeling van bezittingen en schulden vast. Een belangrijke overweging daarbij is het beschermen van het vermogen van de ene partner tegen aanspraken van schuldeisers van de andere partner. Veel huwelijkse voorwaarden worden gemaakt vanuit de wens dat u beiden uw eigen vermogen behoudt zodat alle bezittingen en schulden blijven bij de partner die ze in het huwelijk inbrengt en bij die ze tijdens het huwelijk verkrijgt. Op die manier wordt voorkomen dat schuldeisers van de ene partner verhaal kunnen halen bij de andere partner.

Gemeenschap van goederen

Voor wie trouwt zonder huwelijkse voorwaarden gelden de wettelijke regels van de gemeenschap van goederen. Op een enkele uitzondering na wordt alles wat u beiden aan bezit en schuld inbrengt van u beiden. U wordt ieder voor de helft eigenaar van de alle bezittingen en schulden bij elkaar. Uitzondering daarop zijn schenkingen en erfenissen die u voor en tijdens het huwelijk met een uitsluitingsclausule krijgt. Over die giften of erfenissen mag u zelf beschikken. Inkomsten van ieder van u worden wel van u samen. Evenals de schulden die ieder heeft ingebracht of die u tijdens huwelijk nog maakt.

Bij een faillissement van één van u verliest u dan alle gemeenschappelijke bezittingen. En bij een echtscheiding moeten die gemeenschappelijke bezittingen (en schulden) worden gedeeld.

Waarom huwelijkse voorwaarden?

1. Verdeling van inkomen en vermogen.
2. Verzorging van kinderen.
3. Bescherming van onderneming.
4. Bescherming van vermogen.
5. Verdeling van ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
7. Verzorging langstlevende.

Van alles te regelen

Koude uitsluiting

Kiest u voor “koude uitsluiting” dan kiest u voor geen enkele gemeenschap van goederen of afrekenbeding. Er wordt helemaal niet verrekend of gedeeld. Het enige dat u financieel bindt is de wettelijke verplichting om elkaar te verzorgen en eventueel over beider bijdragen in de kosten van de gemeenschappelijke huishouding.

Heeft u geen inkomen, dan zijn de risico's groot. U deelt niet mee in de vermogenstoename die uw partner genereert. Koude uitsluiting wordt vooral gekozen als de economische zelfstandigheid van de niet-verdienende partner niet in gevaar komt, maar ook als ouderen trouwen en hun vermogen (stoename) niet willen delen.

Verrekenbedingen

Er zijn veel alternatieven tussen koude uitsluiting en gemeenschap van goederen. U kunt voor een meer of minder vergaande vorm kiezen uit uiteenlopende verrekenbedingen. Het Amsterdams verrekenbeding is daarvan de bekendste. Daarmee sluit u wel iedere gemeenschap uit, maar gaat toch de verplichting aan om jaarlijks het saldo van inkomsten enerzijds en uitgaven voor huishoudelijke kosten en belastingen anderzijds te delen. Het is belangrijk om die verplichting ook elk jaar uit te voeren. Doet u dat niet, dan wordt bij echtscheiding of overlijden uitgegaan van gemeenschap van goederen.

Op het Amsterdams verrekenbeding kunt u weer veel varianten maken. Bijvoorbeeld de bepaling dat bij overlijden van een van u wordt afgerekend als was u in gemeenschap van goederen getrouwd. In plaats daarvan of juist daaraan toegevoegd kunt u nog kiezen voor een dergelijke afrekening in geval van echtscheiding.

Onderneming

Vanzelfsprekend kunt u er ook voor kiezen de onderneming van een van u beiden buiten de gemeenschap houden.

Of de winst uit onderneming onder het verrekenbeding valt hangt niet alleen af van de tekst en inhoud van de huwelijkse voorwaarden, maar ook van uw “kenbare bedoelingen”, op wat u redelijkerwijs mag verwachten.

Als dat niet uit de huwelijkse voorwaarden blijkt, kan het voorkomen dat bepaalde winst niet in de verrekening en verdeling wordt meegenomen.

Wonen

Heeft u in uw huwelijkse voorwaarden iedere gemeenschap van goederen uitgesloten, dan nog kunt u een huis op uw beider naam zetten. U wordt dan ieder voor de helft eigenaar. Schuldeisers van een van u kunnen zich dan slechts op die helft verhalen.

Als het huis – al dan niet voor een deel – op naam van u beiden wordt gezet, maar slechts door één van u wordt betaald, doet u er verstandig aan de gevolgen van deze betaling schriftelijk vast te leggen. Daarmee kunt u bij echtscheiding of overlijden grote problemen voorkomen.

Tweede huwelijk

Heeft u kinderen uit een eerdere relatie en gaat u een (nieuwe) huwelijksrelatie aan met een andere partner? Met huwelijkse voorwaarden, mogelijk aangevuld met een testament, kunt u de onderlinge verhoudingen en rechten precies naar uw wensen vastleggen. Zonder huwelijkse voorwaarden is er sprake van gemeenschap van goederen, waarmee de helft van het vermogen aan uw partner toekomt. Met huwelijkse voorwaarden in combinatie met een testament kunt u de rechten van uw kinderen zeker stellen en ook de verzorging van uw nieuwe partner goed regelen.

Voor later ...

Huwelijkse voorwaarden en testament

Zonder testament bepaalt de wet wie uw erfgenamen zijn. In de eerste plaats is dat uw echtgenoot, en als er kinderen zijn uw kinderen samen met uw echtgenoot. De kinderen kunnen hun erfdeel pas opeisen als ook de langstlevende echtgenoot is overleden en enkele andere situaties die in de wet geregeld zijn.

Wat kunt u regelen in uw testament?

Elke situatie vraagt om een eigen afweging. Van belang is of u wel of geen kinderen heeft.

Zijn er kinderen, dan kunt u de wettelijke verdeling in alle gevallen aanpassen aan uw persoonlijke wensen. Bijvoorbeeld de rechten van uw kinderen bij hertrouwen, de rechten van uw stiefkinderen, het uitsluiten of onterven van bepaalde personen, het doen van legaten, het benoemen van een executeur.

Verder kunt u regelingen voor voogdij en bewind in uw testament opnemen.

Huwelijkse voorwaarden bij huwelijk

Het is ook mogelijk om tijdens uw huwelijk de gemeenschap van goederen om te zetten in huwelijkse voorwaarden of uw huwelijkse voorwaarden aan te passen. Dat kan u in de toekomst voordeel opleveren bij de heffing van successierecht. Ook het aanbrengen van (meer) evenwicht in de economische verhouding tussen u beiden kan een reden zijn.

Wel moet u zich beiden hoofdelijk aansprakelijk stellen voor de schulden die er – op het moment dat de huwelijkse voorwaarden ingaan – in de gemeenschap zijn. Dat geldt ook als u uw huwelijkse voorwaarden wilt wijzigen. Daarmee worden de belangen van de schuldeisers beschermd.

Naar een keuzetestament

Vóór 2003 werden testamenteen meestal in de vorm van ouderlijke boedelverdeling gemaakt. De langstlevende verkrijgt daarbij de eigendom van alle goederen, gelden en geldswaarden. De kinderen ontvangen een vordering op u en kunnen hun erfdelen pas opeisen als u ook bent overleden. Deze constructie is inmiddels als basisregel in de wet geregeld.

Zonder of met huwelijkse voorwaarden?

Bent u in gemeenschap van goederen getrouwd dan wordt u beider vermogen samengevoegd. U beider schulden kunnen op dit vermogen worden verhaald. Wilt u dat niet, laat dan huwelijkse voorwaarden opmaken.

Tegen de achtergrond van deze wettelijke regeling kan het omzetten van uw testamenteen in een zogenaamd keuzetestament (ook wel flexibele combinatietestamenteen genoemd) interessant zijn. De langstlevende partner heeft daarmee de keuze om te bepalen hoe de nalatenschap wordt verdeeld. Dat is belangrijk als u kinderen heeft. U kunt bijvoorbeeld regelen dat uw kind(eren) alles erven, maar dat u vruchtgebruik houdt. Op die manier kunt u 'spelen' met de toedeling van vermogensbestanddelen (al dan niet in volle eigendom of onder bezwaar van vruchtgebruik) om zo de voor u en uw kinderen meest optimale situatie te creëren.

Aanpassing

Bent u al lang geleden op huwelijkse voorwaarden getrouwd? Mogelijk heeft u daarin geen finaal verrekenbeding opgenomen, dat was destijds ongebruikelijk. Dat kan u – als alles op naam van uw partner staat – bij overlijden van uw partner veel geld kosten. U erft dan alles en moet over de gehele nalatenschap erfbelasting betalen. Wat kunt u doen? U kunt uw huwelijkse voorwaarden opheffen, beter gezegd: omzetten in gemeenschap van goederen. U erft dan nog maar de helft, waarover u erfbelasting moet betalen.

Vorbereiding

Om goede huwelijkse voorwaarden op te maken, start u met een adviesgesprek op ons kantoor. Wij hebben een zorgplicht, wat neerkomt op het u zo goed mogelijk voorlichten over de mogelijkheden en de gevolgen van uw keuzen.

Wat komt zoal aan de orde?

- Wel / niet / gedeeltelijk delen van beider vermogens op het moment van trouwen.
- Wel / niet / gedeeltelijk delen van inkomsten.
- Wat wordt de verdeling van de kosten van de huishouding.
- Veilig stellen van het belang van de onderneming.
- Regeling treffen voor eventuele beperking van inkomensverrekening bij bedrijfsverliezen en/ of compensatie van bedrijfsverliezen voordat verrekening plaatsvindt.
- Regeling voor het huis en de financiering daarvan.
- Afwikkeling bij eventuele echtscheiding.
- In kaart brengen van de gevolgen van overlijden van één van beiden, eventueel noodzaak om testament te maken.
- In kaart brengen van de gevolgen voor beider pensioenen.
- Vaststellen hoe bij het afsluiten van levensverzekeringen de betaling van de premie wordt geregeld.

Aansluitend maken wij het ontwerp van de op uw situatie toegesneden huwelijkse voorwaarden, waarop u nog uw reactie kunt geven. Zodra u het eens bent met de inhoud worden de huwelijkse voorwaarden ondertekend en - na voltrekking van het huwelijk – ingeschreven in het huwelijksgoederenregister.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met grote zorgvuldigheid gemaakt. Het is algemene informatie en niet van toepassing op individuele situaties. U kunt aan de inhoud van deze brochure geen rechten ontleen.